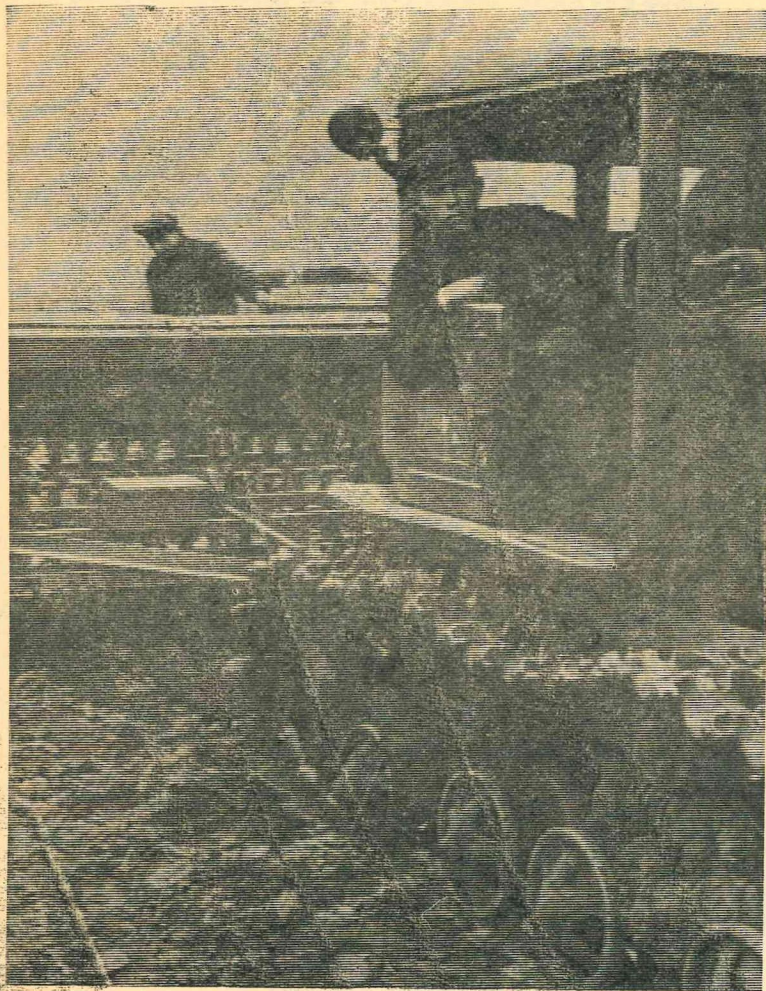

Seces padomju saimniecībā ziemāju sējumi arvien paplašinās. Visu lauku darbu mehanizācija ļauj strādāt arī untumainos laika apstākļos. Traktorists Jānis Apinis ar savu palīgu Pēteri Ivanu un graudu pievedēju Jāni Jēkabsonu pēdējās trīs dienās apsējuši 30 hektāru rudzu. R. DOBULĀNA teksts un foto

Ražots 20 tonnu putnu gaļas

Kūku apkārtnē liēz ar savu kūdras fabriku kļuvusi bagātāka arī par vienu uzņēmumu. Arī tā ir fabrika, tikai ne jau parastajā nozīmē — ar komplicētām mašīnām, celtnēm... Tomēr produkcijas izlaides ziņā putnu fabrika ir liels uzņēmums. Astoņu mēnešu laikā tā pārdevusi valstij 20 tonnu augstvērtīgās gaļas. Līdz gada beigām paredzēts pārdot vēl ikpat daudz putnu gaļas. 12600 vistu un 14000 pīļu te aizņem 5 plašas speciāli iekārtotas novietnes. Trīs cāļu mājās ierīkota centrālā apkure. Te ie-

Priekšgalā Jāņa Auziņa brigāde

Par godu Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 45. gadadienai Latvijas lauku tehnikas apvienības rajona nodaļā izvērsusies rosīga sacensība. Tajā aktīvi iekļāvušās arī ekskavatoristu brigādes, kas rok maģistrālos novadgrāvjus. Gada plāna izpildē pašlaik priekšgalā izvirzījusies Jāņa Auziņa brigāde (bb. Kļavinš, Vilcāns, Zālītis), kas ar ekskavatoru E-652, kura kausa tilpums 0,5 kubikmetra, šī gada sezonā izrakuši 88000 kubikmetru grunts. Tūlīt aiz Jāņa Auziņa vīriem seko Antona Erta brigāde, kas rok maģistrālos novadgrāvjus kolhozā «Everkrasts». Ar mazāka izmēra kausa ekskavatoru E-352 labākos rezultātus sasniegusi Ernesta Caunes brigāde, kas pašlaik strādā kolhozā «Dignāja». Sacensība turpinās.

L. SALA

kārtoti plaši aploki un Baļotes ezermalā speciāli iežogojumi pilēm. Dienā putni patērē ap 3 tonnu kombinētās barības. Fabriku, kurai ir gaļas ražošanas novirziens, divās maiņās apkaipo 20 strādnieki.

Ar nākošo sezonu te uzstādīs inkubatorus un putnu audzēšanu vēl vairāk paplašinās.

K. ARUMS

KUTERIS UZ «GAISA SPILVENA»

Sormovas kuģu būvētāji izgatavojuši pirmo kuteri, kas pārvietojas pa gaisa spilvenu. Jaunais kuģis izveidots no ceha un novietots rūpnīcas izmēģinājumu laukumā. Tā priekšgals atgādina lidmašīnas kabīni. Tur atrodas aparāti un vadīšanas sviras. Kuteris paredzēts pieciem cilvēkiem. Tas spēj tikt pāri visiem sēkliem un vajadzības gadījumā izbraukt krastā. Kuģim ir divi aviācijas motori. Projektētais ātrums — 120 kilometri stundā.

Savu jauno kuteri sormovieši nosaukuši par «Radugu».

GĀZE SIBIRIJĀ

Jauna gāzes atradne atklāta Tomskas apgabala Karagasokas rajonā. 2300 metrus dziļais urbums diennakti dod 100 tūkstošus kubikmetru gāzes.

SAGIRKULAS RŪDA

Jauno zemju novadā, Kustanajas apgabalā Adajevkas ciemata tuvumā geologi atklājuši jaunu perspektīvu dzelzsrūdas atradni. Šīs Sagirkulas atradnes rūdās krājumi novērtēti uz pusmiljarda tonnu. Tā ir lieliska magnetītu rūda, līdzīga tai, kādu iegūst Sokolovkas—Surbajas atradnē.

AMUDARJAS IRIGĀCIJAS GIGANTS

Izstrādāts Tahiatasas hidromezgla projekts. Šis hidromezgls, ko izbūvēs uz Amudarjas, būs vesels hidrotehnisko būvju komplekss ar dambī, ūdens nostādīšanas rezervuāru un dažādām ierīcēm uz kanāliem. Tas dos iespēju noregulēt ūdens tecējumu upes lejtecē un apūdeņot turpat vienu miljonu hektāru zemes, kas cieš no sausuma. Dambī paredzēts ierīkot slūžas kuģniecībai un zivju ceļu.

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

55 (2750)
22. gads

Ceturtdien,
1962. gada 20. septembrī

Maksā
2 kap.

Plāns izpildīts ar uzviņu

Rajona rūpniecības kombināta darbnīcas un cehi iesaistījušies sacensībā par gada plāna izpildi pirms termiņa. Pēc astoņiem darba mēnešiem vadībā izvirzījusies svaru darbnīca, kur strādā komunistiskā darba brigāde: V. Rozentāls, R. Skorāns un A. Binders. Viņi izpildījuši plānu par 129,6 procent-

tiem. Brigāde apņēmusies gada plānu veikt 11 mēnešos. Daudz neatpaliek trikotāžas darbnīca, kas astoņu mēnešu plānu pārsniegusi gandrīz par 20 procentiem. Savus uzdevumus labi veic arī skārdnieku darbnīca.

L. ZAKSS

Kopīgiem spēkiem

No visiem Mežāres padomju saimniecības kombainiem tikai Pētera Daygalova druvas kuģis SKG-3 par spīti lietuss gāzēm un ūdens lāmām vēl kursē laukos. Citu marku kombainiem nav pa spēkam strādāt šā rudens apstākļos. Kombainierim izdevies nopļaut 68 hektārus rudzu jeb 30 procentus no visas ziemāju platības.

Pašlaik saimniecībā ziemāju pļauju beidz. Pirmā, otrā un ceturrtā brigāde pļauju beigušas. Trešās brigādes ļaudīm, kuriem jāpļauj vislielākā platība — 120 hektāri, pašlaik iet palīgā no citām brigādēm, kā arī mehanizatori un būvbrigādes ļaudis. Pļauju veic tikai ar rokām 40—50 cilvēku katru dienu. Kūlīšu siešanā strādā ap 30 cilvēku. Daudzi strādnieki

ik dienas pašaieliedzīgi strādā ražas novākšanā. Viņu vidū Anna Sivačova, kura nopļāvusi 2,5 hektārus rudzu, Fjodors Pogdanovs un traktorists Pāvels Klimentjevs, kurš piedalījās pļaušanā, bet pašreiz vada kūlmašīnu. Pirmās brigādes zirgkopji Jānis Veikšāns un Ignats Golubovs visu laiku atradās pļāvēju rindās un pašlaik strādā kūlšanas darbos. Bet Emilijai Siliņai padodas visātrāk sasiet un sastādīt kūlīšus.

No 279 hektāru ziemāju platības uz 19. septembri saimniecība bija novākusi 235 hektārus. Novākti arī zirņi 7 hektāru platībā, kur graudi bija nogatavojušies. Šinīs dienās uzsāks vasaras kviešu pļauju.

Z. BABAKOVA

Kolhozā

„NĀKOTNE”

Iesēti 115 ha ziemāju

Nav tādas dienas, kad nelītu. Darba apstākļi grūti. Taču kolhoza «Nākotne» ļaudis saprot, ka nedrīkst palikt neiesēts neviens plānā paredzētais hektārs ziemāju. Cik šoruden vairāk iesēs, tik nākošajā gadā iegūs lielāku graudu kopprodukciju.

Ik dienas traktoristi Gunārs Rautiņš un Alberts Viesis ar zemi. Mehanizatori Edvards Audriņš un Kārlis Zaļenieks sagatavo augsni, kā arī sēj visas brigādes.

Uz 18. septembri kolhoznieki no plānā paredzētiem 450 hektāriem bija apsējuši 115 hektārus ziemāju.

Ar izdomu

Kolhozā «Nākotne» lielākā daļa ziemāju sējumu atrodas vietās, kur ar parastajām labības pļaujmašīnām nevar pļaut. Taču traktorists G. Zaļenieks, kurš strādā par metinātāju, pierīkoja pļaujmašīnai dubultus riteņus. Tagad tādas pārkārtotas pļaujmašīnas kolhozā trīs. Lai varētu izmantot kūlīšu sējēju, to uzmontēja uz slēpēm. To velk traktors KD-35 vai DT-54. Tā, izmantojot pārkārtoto tehniku un pļaujot arī ar rokām, kolhozā no 360 ha nopļauti 240 ha.

Pamatā — laba darba organizācija

Kolhozā ceturto brigādi jau vairākus gadus vada brigadieris b. Vasiljevs. Neskatoties uz to, ka šajā brigādē strādājošo kolhoznieku nav vairāk kā pārējās, darbi šeit veicas labāk. Tā, brigādē viss ābolīņš un siens savests šķūņos, ziemāji nopļauti un steidz tos nokult. Ražas novākšana šeit veicas labāk nekā pārējās brigādēs, tādēļ ka b. Vasiljevs prot pareizi organizēt darbu, prasmīgi izvietot cilvēkus, panācis stingru disciplīnu.

A. PUŠPURS,

Jēkabpils kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās ražošanas pārvaldes inspektors-organizators

Padomju Dzimtenē

Paredzēts izbūvēt arī rezervuāru dūņu nostādīšanai. Krastus savienos dzelzceļa un automaģistrāles. Uz Tahiatasas hidromezgla bāzes paredzēts izbūvēt jaunu lielu irigācijas sistēmu. Hidromezgļu sāks būvēt nākamgad.

LABORATORIJA KUKURUŽAS LAUKĀ

Tallina. Saulainās dienās Tartu apkaimē, V. I. Leņina padomju saimniecības laukos, tiek veikti oriģināli pētījumi. Saules stari, iziedami caur suliģajām augu lapām un kātiem, nonāk tīrumā uzstādītajos elektronu «laboratorios». Aparāti aprēķina un ziņo, cik derīgas radiācijas saņēmuši augi. Šos eksperimentus veic Igaunijas zinātnieki un PSRS Zinātņu akadēmijas kompleksā ekspedīcija.

Šiem darbiem Igaunijas Zinātņu akadēmijas fiziķi radījuši oriģinālus automātiskus un pusauto-

mātiskus aparātus.

Zinātnieki konstatējuši, ka augi izmanto tikai 0,5 līdz 1,5 procentus uz lapām kritušo staru enerģijas. Pētījumu mērķis ir palīdzēt augiem efektīvāk izmantot saules starus, lai celtos augu ražība.

PNEIMATISKAIS TORŅA CELTNIS

Baltkrievijas PSR Celtniecības ministrijas Minskas mehāniskās rūpnīcas kolektīvs izgatavojis pirmo pneimatisko torņa celtni, kura celtspeja — 5 tonnas. Celtnim ir 12,5 metrus gara strēle. Tas paredzēts daudzstāvu dzīvojamu namu montāžai no lieliem dzelzsbetona elementiem. Celtnim ir daļēji elektropievadi. Elektroenerģiju tas var saņemt tieši no elektrības tīkla, kā arī no savas dzīzelģeneratora iekārtas. Tā izmantošana būvlaukumos par 25 līdz 30 procentiem palielinās darba ražīgumu.

(TASS)

KOMJAUNATNES DZIVE

Komjaunatnes „starmetis“... bez komjauniešiem

..Tirumi lietus pielīuši, plašas ūdens lāmas spīd jau pa gabalu, kartupeļu vagas aizplūdušas, un tur vairs nav ko cerēt, ka laukkopju pūlīni atalgošies. Neviens darbs brigādē vairs nav atliekams. Visi tie sadrūzmējušies vienuviet, un isti rudenīgās lītavas uzdod jaunajai lauksaimniecības speciālistei un brigadierei sarežģītākus jautājumus nekā kādreiz valsts eksāmēnā.

Žēnai Aleksejevai vakaros, par visu to domājot, ilgi nenāk miegs. Itin kā nebūtu nostaigāti dienā desmitiem kilometru, itin kā visu dienu nebūtu pie zābakiem līpuši sīkstī dubļi. Žēnai jāatbild — viņai kabatā tehniskuma diploms, uzticēta brigādes vadība un vēl daudz vairāk. Meitene labi saprot, ka būt par komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāri šādos apstākļos nozīmē atbildēt par to, lai visa 45 cilvēku lielā komjauniešu saime būtu ne tikai paraugs darbā, lai viņi reizē būtu arī organizatori, kontrolieri, isti palīgi partijas pirmorganizācijai, padomju saimniecības administrācijai. Bet Žēna zina, ka rīts viņu sagaidīs ar jaunu darba steigu, ar veselu drūzmu neatrisinātu saimniecisku jautājumu un ka viņa atkal atliks uz citu dienu pārrunu ar jauniešiem, sapulci, komitejas sēdi... Dienas palet trakā darba steigā un brīžam liekas, ka tāpēc taču nekas sevišķs nav noticis. Un tomēr.

Dubļainajos tīrumos strādā jauni un veci. Katrs pieliek roku, cik spēj un kā prot. Jaunais kombainieris Pēteris Žinka atstājis aiz sevis daudzus pieredzes bagātus kolēģus savā un citās saimniecībās. Zāss vidusskolas bijušie absolventi Dainis Klindžāns, Ausma Balcere, Skaidrite Orste un citi nesūdzas, ka rokas kļuvušas pārāk melnas un cietas. Bet tajā pašā laikā Alma Siliņa sēž mājās un, gaidīdama augsti atalgotu «tīru» darbu, labi ja parakņājas piemājas sakņu dārzā. Viņa nav vienīgā. Vēl daži labs padomju saimniecībā varētu aktivāk piedalīties kopējā darbā, taču nē — viņiem pietiek arī tāpat. Dažam labam varbūt līdzētu vienkārša aprunāšanās, cits labāk saprastu skarbaku vārdu, vēl citu varbūt «izārstētu» kodīgas safiras rindas. Bet kam tas jādara? Vai tiešām tikai atbrīvotajai partijas pirmorganizācijas sekretārei b. Viksnei? Nē. Tieši tāpēc jau komjaunatnes Centrālā Komiteja aicināja komjauniešus katrā saimniecībā organizēt kontroles grupas, komjauniešu «starmetus». Tas — viņu pienākums.

Un vēl. Šoruden ir jācinās kā frontē, lai daudz maz labākā kvalitātē sabērtu apcirkņos to, kas iz-

audzis tīrumos. Bet, lūk, dažam labam radās doma sagādāt sev «rezerves», diemžēl, negodīgā ceļā uz saimniecības rēķina. Šoreiz tie bija tieši jaunie — kombainieris Ēriks Skudra un traktorists graudu vedējs Valdis Podžeks. Pie pirmā no viņiem pirts augšā atrada 435 kilogramus rudzu, otrs zem gultas bija noslēpis 200. Ieradās milicijas darbinieki kopā ar padomju saimniecības administrācijas un partijas pirmorganizācijas pārstāvjiem un atņēma graudus. Vēl vakar šie abi jaunie puiši nesa godpilno mehanizatora vārdu, bet šodien jau viņus sauc par noziedzniekiem. Par notikušo drīz uzzināja visi — mehaniskajās darbnīcās pie sienas parādījās «zibens». Bet tas nebija komjauniešu roku gatavots. Viņi par notikušo vēl nemaz nezina. ...

Partijas pirmorganizācijas sekre-

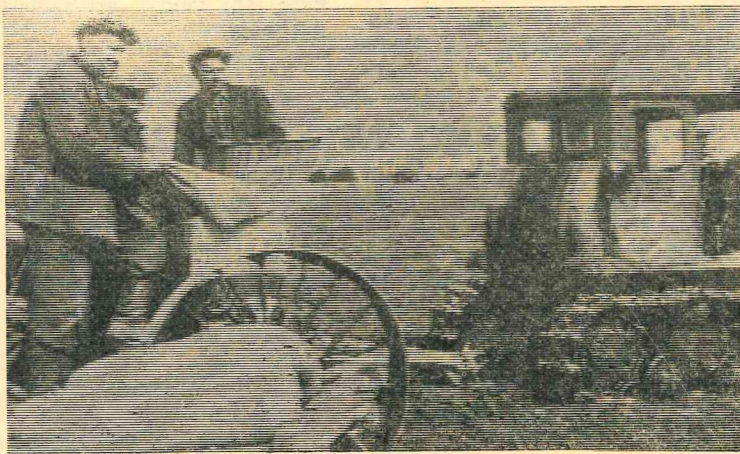
tāre b. Viksna negrib iegāzt savējos:

— Ir gan mums komjauniešu «starmetis», — viņa apgalvo, bet konkrēti var nosaukt tikai pašas pirmorganizācijas sekretāres b. Aleksejevas vārdu. Un arī viņa, kā izrādās, ir tikai tāds goda biedrs.

Zāss padomju saimniecībā ir liela komjaunatnes pirmorganizācija. Tas ir spēcīgs kolektīvs, kas var pielikt savu roku jebkurā pasākumā. Tad, ja komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre gluži kā kaujas štābu izriķos komitejas locekļus, bet viņi savukārt nevienam dienu nepametis novārtā organizatorisko darbu ar jauniešiem, — tad sapulcē nekad nenāksies pusi laika veltīt komjauniešu strostēšanai par neaktivitāti.

L. CIRSE

PAR GODU OKTOBRIM

Attēlā: Pēteris Ostrovskis pievedis sējmašīnai kārtējo rudzu sēklas vezumu. Z. LIPSA foto

Kolhozā «Leņina karogs» ceturtajā brigādē, kur par brigadieru strādā Jānis Liepiņš, līdz 15. septembrim bija apsēti 80 ha ziemāju.

So darbu veica ar traktorvilkmes sējmašīnu traktora «DT-54» apkalpe — traktoristi Vilis Reiznieks, Ādams Golmeisters, piekabinātāji Jānis Siliņš un Stepana Carevs. Minētā apkalpe jau 10. septembrī bija izstrādājusi plānotos 1000 ha mikstārumā. Sevišķi spraigi strādāja augustā un septembra pirmajā dekādē, sagatavojot zemi ziemāju sējai.

Traktoristi veic arī citus

darbus: novāc akmeņus no tīrumiem un celmus no jaunapgūtajām zemēm. Tanī laikā, kad brigādē gatavoja skābarību, mehanizatori augsni ziemājiem sastrādāja naktī.

Neskatoties uz biežām lietuvām, traktori tīrumos ruc gan dienu, gan nakti. Kaut arī plāns izpildīts, viņi apņēmies par godu Oktobra sociālistiskās revolūcijas 45. gadadienai veikt vēl vairākus simtus hektāru virs plāna, čakli strādājot pie rudens aršanas, gan arī veicot citus darbus.

A. KRASTIŅŠ

Skolas un vecāku sadarbība

Pēc lielā Tēvijas kara jau pagājuši 17 gadi. Daudz kas mūsu skolās dzīvē mainījies — no septiņgadīgās tā kļuvusi par astoņgadīgo, kādreizējo 4 skolotāju vietā strādā 10. Skolā mācās jau otrā paaudze. 20—25 procenti ir tādu skolēnu, kuru vecāki ir mācījušies Ābeļu skolā. Tā ir viņu «mūsu» skola. Gadu no gada viņi ir redzējuši, kā aug un veidojas dzīve Ābeļu ciemā, kā līdzī tai aug un veidojas skola. Apmēram 60 procenti bērnu ir uzsākuši savas mācību gaitas Ābeļu skolā 1. klasē. Arī šo bērnu vecākiem skola 4—7 gadu laikā ir kļuvusi par «savu» skolu. Kļaus audzinātāji un skolotāji arī savukārt pazīst vecāku mājas un ģimenes apstākļus.

Tas viss rada draudzīgas attiecības un savstarpēju uzticību vecāku un skolotāju vidū. Vecāki, kad vien vēlas, var ierasties skolā, piedalīties stundās. Atsevišķos gadījumos mēs tieši ielūdzam vecākus atnākt uz skolu, uz stundām — paklausīties, kā mācās un uzvedas viņu dēls vai meita. Jāpiebilst, ka šo pasākumu mums derētu praktizēt vēl biežāk arī ar sekmīgo skolēnu vecākiem.

Pārrunām ar vecākiem izmantojam ikvienu tikšanos: sarakojumus, sapulces, sestdienas un pirmdienas, kad vecāki bērnes atved no skolas. Šinīs pārrunās noskaidrojam bērna rakstura īpatnības, pārkāpumus, sekmes. Pastāstām ne tikai par novērotiem trūkumiem, bet arī

par bērna labajām īpašībām. Katram vecākam taču patīk dzirdēt par savu bērnu ko labu, un katrā bērņā taču kaut kas labs arī ir.

Saprotams, ka atsevišķos gadījumos vecākus aicinām uz skolu sakarā ar kādu smagāku pārkāpumu. Bet pa visiem šiem 17 gadiem atceros tikai vienu gadījumu, kad ar skolēna K. māti nevarējām atrast kopīgu valodu, jo viņa palika pie saviem uzskatiem. «To es savam bērnam saku: ja tevi kāds aiztieks, tad liec pa galvu!»...

Mums, skolotājiem, nevajag apmierināties tikai ar dažādām prasībām vecākiem. Arī viņi, cilvēki mūža vidējos gados, labprāt paspēlētu teātri, padejot, padziedātu. Tāpēc pēdējos divos gados vecāku komiteja ir noorganizējusi vecāku mākslinieciskās pašdarbības pulciņu, kuru vada skolotāja Kreicberga, skolotājs Utināns, Ābeļu mežniecības 3. kioska veikālvēde — kādreizējā mūsu skolotāja b. Brālīte.

Skolai savukārt atsaucīgi izpalīdz, veicot gan lielākus, gan mazākus uzdevumus, bērnu vecāki Staģiši, Gudrā, Ozoliņš, Dobulāns un visi citi vecāku komitejas locekļi.

Mums visiem — skolotājiem un vecākiem — veicams lielais jaunā cilvēka audzināšanas darbs, un šo lielo uzdevumu varēsim veikt tikai kopīgiem spēkiem.

L. ZOBENA,

Ābeļu astoņgadīgās skolas direktore

Rajona kara komisāra P A V Ē L E

1962. g. 15. septembrī

Jēkabpili

PAMATOJOTIES UZ LIKUMU PAR VISPĀRĒJO KARAKLAUSIBU, TIEK PAZIŅOTS 1943. GADĀ DZIMUSO PILSONU IESAUKUMS AKTIVĀ KARA DIENESTĀ.

I

Iesaukšanai padoti:

a) 1943. gadā dzimušie pilsoņi, kas pierakstīti Jēkabpils iesaukšanas punktā;

b) pilsoņi iesaukuma vecumā, kuriem beidzies iesaukuma atlikšanas termiņš un kuru gadagājumi atrodas aktīvā kara dienestā;

Pilsoņi, kas izvairās no iesaukšanas, tiek saukti pie atbildības caur tiesu.

II

Par attaisnojošiem iemesliem, kuru dēļ nav iespējams savlaicīgi ierasties iesaukšanas punktā, tiek uzskatīti:

a) iesaucamās personas saslimšana, kas saskaņā ar ārsta apliecinājumu nepieļauj ierašanos iesaukšanas punktā;

b) dabas katastrofas, pie kam savlaicīgas ierašanās neiespējamai jābūt apliecinātai ciema padomē vai arī no vietējiem milicijas orgāniem.

III

Iesaukšanas punktā ierasties pēc sekojošās adreses: Jēkabpils, Madonas ielā Nr. 24 rajona kara komisariātā, dienā un stundā, kas norādīta personālā pavēstē.

Iesaucamiem, kas kaut kāda iemesla dēļ nav saņēmuši pavēstes, jāierodas rajona kara komisariātā 1962. gada 24. oktobrī.

IV

Ierodoties iesaukšanas punktā, iesaucamiem jāņem līdzi:

a) izziņa par pierakstīšanos;

b) pase vai dzimšanas apliecība;

c) gatavības apliecība, diploms vai izziņa par izglītību;

d) namu pārvaldes vai ciema padomes izziņa par ģimenes stāvokli, kurā norādīts vecāku (tai skaitā arī mirušu vai bez vēsts pazudušu), sievas, bērnu, brāļu, māsu, dzīvojošu kopā ar iesaucamo, kā arī atsevišķi — uzvārds, vārds, tēva vārds, dzimšanas gads un mēnesis, dzimšanas vieta un nodarbošanās. Par ģimenes locekļiem — invalidiem bez tam jābūt dokumentiem, kuros norādīta invaliditātes grupa un saņemamās pensijas apmēri;

e) izziņa no darba vietas vai mācību iestādes, kurā jānorāda specialitāte, ieņemamais amats, kategorija un no kāda laika strādā; mācību iestādes izziņā jābūt norādītam, kādā kursā vai klasē mācās; personām, kas beigušas pilsētas vai lauku profesionāl-techniskās skolas, bez tam jābūt atestātam par šo mācību iestāžu beigšanu;

f) raksturojums no darba vietas vai mācību iestādes; PSKP un VLKJS biedriem bez tam partijas vai komjaunatnes dokumenti;

g) apliecība par GDA normu izpildīšanu un iegūtām sporta kategorijām; pilsoņiem, kas apmācījušies DOSAAF mācību organizācijās — apliecība par iegūto specialitāti.

V

Uzņēmumu, iestāžu un organizāciju administrācijai, kur strādā iesaukšanai padotās personas, jāatbrīvo iesaucamie no darba ar ieņemamā amata un izpēšanas saglabāšanu uz laiku, kas patērēts iesaukšanas punktā un lai nokļūtu uz turieni.

Jēkabpils rajona kara komisārs majors M. HARLAMOVŠ

Drīz sāksies mācības rajona tautas universitātē

Atkal pie sliekšņa jauns mācību gads rajona tautas universitātē. Sogad tajā darbosies šīs fakultātes: lauksaimniecības ekonomikas, medicīnas, valsts un tiesību, pedagogiskā un žurnālistikas, kā arī svešvalodu.

Pašlaik jāveic nepieciešamie priekšdarbi, lai ar 15. oktobri visās fakultātes varētu uzsākt regulāras mācības: jāizstrādā fakultāšu mācību plāni un programmas, kas paredzēti diviem gadiem, jāizrauga fakultātes vadošais orgāns — padome.

Katras fakultātes mācību plāna un programmas pamatā jābūt tipveida mācību plānam un programmai, ko apstiprinājis republikāniskās tautas universitātes padomes prezidijs. Vadoties no tiem, katras fakultātes dekāna uzdevums ir izstrādāt konkrētu mācību programmu un tiešu mācību nodarbību sarakstu. Mācību darbu vadīs fakultāšu dekāni, kuri jau ir izraudzīti. Tautas universitātes nodarbības notiks 2 reizes mēnesī pa četrām stundām.

Iepriekšējos gados vairums nodarbību tika organizētas lekciju veidā un šajos gadījumos tautas universitātes fakultātes pārvērtās par lektorijiem. Tas nozīmē, ka netiek ņemti vērā svarīgākie norādījumi par tautas universitātem, par mācību metodiku tajās, kas, pirmkārt, prasa, lai teorētiskās zināšanas nostiprinātu semināros un praktiskās nodarbībās.

Klausītāju komplektēšana dekāniem jāuzsāk nekavējoties, lai līdz 1. oktobrim jau būtu skaidrs, cik dalībnieku apmeklēs vienu vai otru fakultāti.

Klausītājiem pieteikumi jāiešniedz fakultāšu dekāniem vai LPSR Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības rajona nodaļā, kas atrodas partijas rajona komitejā.

Sajā mācību gadā tautas universitātes mācību programmas paredzēti daudzi interesanti pasākumi, par kuriem maz rūpējās iepriekšējos gados. Kolektīvi tiks apmeklētas iestādes, muzeji, teātri, kino, koncerti, ko pēc tam apspriedīs nodarbībās. Tautas universitātes klausītāji dosies ekskursijās uz mūsu republikas pirmrindas kolhoziem un padomju saimniecībām, ārstniecības iestādēm. Tēpat rajonā viņi varēs tikties ar daudzām zinātnes, mākslas un tehnikas darbiniekiem, kā arī ražošanas pirmrindniekiem. Šis tikšanās būs organizētas pārrunu, jautājumu un atbildžu, kā arī pieredzes apmaiņas un konsultāciju veidā. Daudz interesanta dos arī zinātniski praktiskās konferences, kas ieinteresēs klausītājus vairāk strādāt ar grāmatām, ņemot vērā, ka lekcijas var sniegt tikai zināšanu minimumu.

Zinātniski praktiskās konferences parādīs, kā klausītāji apguvuši lekcijā iztirzājamo vielu, kā viņi paši iemācījušies spriest un strādāt ar grāmatu, jo tautas universitātes uzdevums ir palīdzēt partijai audzināt klausītājus interesi uz pašizglītošanos, paaugstināt vispārējo kultūras līmeni, sagatavot apzinīgus komunistiskās sabiedrības cēlājus.

ST. RUBULE,

LPSR Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības Jēkabpils rajona nodaļas sekretāre

NEATPALIKT no labākajiem

Par spīti neredzēti sliktajiem laika apstākļiem mūsu ciema Mežgales kolhozā ražas novākšanas darbos ikkatrs kolhoznieks piedalās, cik varēdams. Jaunais kolhoza priekšsēdētājs b. Jankūns pratis pat tik grūtos apstākļos panākt labu disciplīnu un darbus izkārtot tā, lai ātrāk tiktu galā ar ražas novākšanu. Tā, kolhoza trešajā brigādē, kuru vada b. Orste, jau 1. septembrī pilnīgi pabeidza ziemāju plauju. Tas nebija viegli. 13 hektārus nopļāva ar rokām. Lielāko daļu novāca ar zāles un arī labības plaujmašīnām, kuras slapjās augsnes dēļ tik stipri grima, ka zirgi tās tikko varēja pārvēlēt, bet pats plāvējs gāja mašīnai blakus, vadot zirgus. Vietām kūļus pie kuļmašīnas kolhoznieki no attālākajiem gabaliem pienes, jo ar zirkiem nevarēja iebraukt. 30 hektāri jau nokulti. Centīgākie no brigādes ļaudīm ir Rūdolfs Dravenieks, Jānis Glāznieks, Roberts Čalitis, Milda Domāne.

Nedaudz dienas vēlāk pabeidza plaut arī kolhoza otrā brigāde, kuru vada b. Jaunzems. Arī šeit apstākļi nebija labāki, jo 10 hektārus rudzu nopļāva ar rokām. Darbā piedalījās visi cilvēki — gan gados vecie, gan visi kantora darbinieki, lopkopji un mehanizatori. Pat tādi kolhoznieki kā Monika Catlaka, kurai vāja veselība un kura ar ārsta zīmi no darba atbrīvota, izgāja uz lauka un palīdzēja savākt udzus. Visi 180 hektāri ziemāju uz 12. septembri jau bija novākti.

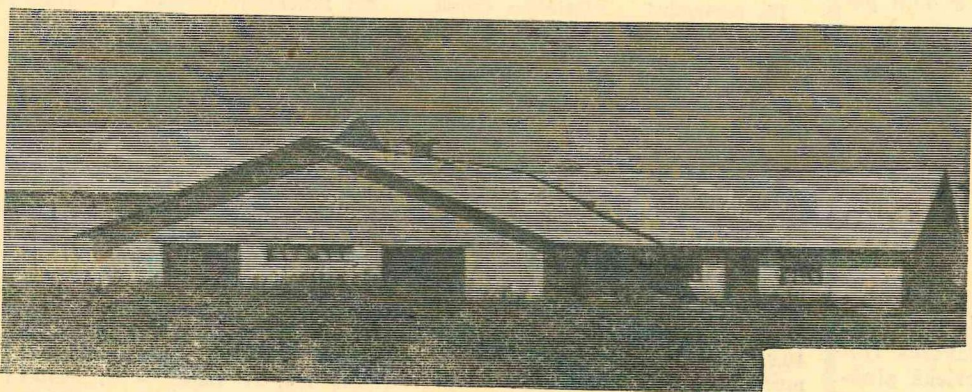
Kolhoza valde un pats priekšsēdētājs ļoti labi organizēja darbu arī lopbarības ievākšanā. Galvenokārt lopbarību sveda šķūņos vai kaudzēs ar talcinieku palīdzību, kuri visi bija no pašu kolhoza kantora darbinieki, mehanizatori, būvbrigādes locekļi, speciālisti. Daļu lopbarības savāca arī paši lopkopji, kuriem katram bija dots uzdevums ievest savas fermas lopiem zināmu daudzumu āboliņa. Lopkopji arī šo uzdevumu godam veica, un viens otrs ievēda pat vairāk par noteikto normu. Sevīši labu piemēru rāda pats kolhoza priekšsēdētājs, jo viņš bieži piedalās darbā ar dakšām rokās gan lopbarības vešanā, gan labības novākšanā. Uz šo dienu kolhozā palicis neievests pavisam nedaudz lopbarības.

Kaut gan darba apstākļi Leimaņu kolhozā ir daudz labāki, šeit ažas novākšanas un lopbarības sagādes darbi rit neapmierinoši. Uz 12. septembri ziemāju plauja tikko bija iesākta un arī lopbarības vēl uz lauka ļoti daudz. Toties ziemāju sēju leimanieši iesākuši sekmīgāk.

12. septembrī bija iesēti apmēram 20 hektāri. Izmanto tikai kodinātu sēklas materiālu. Sēju veic ar traktorvilkmes sējmašīnu. Apsej pagaidām tos laukus, kur traktors var strādāt. Sējas darbus veic pat ļoti vēlu vakaros un izmanto katru laba laika brīdi. Taču sēju kavē tas, ka plānotā ziemāju daudzuma iesēšanai trūkst sagatavotas augsnes. Gribētos, lai Leimaņu kolhozs ņemtu priekšzīmi no mežgaliešiem arī graudaugu novākšanas darbu organizēšanā. Vairāk vajadzētu rīkot talkas un izmantot pašu kolhoza iekšējās rezerves, tad darbi labāk veiktos. Nav nekāda iemesla atpaukt no kaimiņiem.

V. PUSBARNIECE,
Leimaņu ciema padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja

Jauna liellopu kūts

Attēlā: Dignājas kolhoza jaunā liellopu kūts.

V. BEĻEVIČA foto

Šajās dienās Dignājas kolhozā nodod ekspluatācijā jaunu mehanizētu liellopu kūti. Tajā varēs novietot 80 govus, kuras apkops divas slaucējas. Visi darbi jaunajā novietnē pilnīgi mehanizēti, bet visvairāk slaucējas priecājas par moderno slaukšanas iekārtu — «skujiņu». Lai jau ar pirmajām dienām veiksmīgi prastu pielietot viņu rīcībā nodoto slaukšanas agregātu, slaucējas jau iepriekš apguva šo darbu plāviņu paraug-saimniecības liellopu fermās, kur šajā ziņā jau uzkrāta krietna pieredze.

Lopkopjiem atkritīs arī barības pievešana, jo kopā ar jauno kūti zem viena jumta ierīkota arī piebūve lopbarības glabāšanai.

Izmantosim visas iespejas skābbarības zudumu samazināšanai

Zaļās masas skābēšana kopā ar salmiem

Skābējot sulīgo zaļo masu, kam augsts mitruma saturs, no tās parasti atdalās daudz brīvas sulas, kas satur no 3,5 līdz 8 procentiem sausnes, kuras sastāvā ietilpst viegli šķīstošas, dzīvniekiem ļoti izmantojamas barības vielas. Intensīvi blīvējot, brīvā sula atdalās pat līdz 30 procentu apmērā no ieskābētās masas svara.

Sulas zudumus var novērst, pievienojot pārāk sulīgai skābējamai masai salmus, pelavas vai citu sausāku masu — pārāgu apzūvušu zāli vai mīstrus, nepilnīgi nogatavojušos labību utt. Skābēšanas vietas pamatu noklāj ar 0,5 līdz 1 metru biezu salmu kārtu. Ar plānu kārtiņu salmu izklāj arī zem ierakto tranšeju malas, lai skābējamā masa nesajauktos ar zemi un tani neieklejūtu kaitīgas sīkbūtnes. Salmus kārtām klāj arī starp zaļo masu, to biežumu regulējot atkarībā no ūdens daudzuma skābējamā masā. Pēc katras 30 līdz 50 centimetru biezas blīvās zaļās masas kārtas noklāj 5 līdz 10 vai 15 līdz 20 centimetru biezu salmu kārtu. Virspusē apmēram 70 centi-

metru biežumā liek iespējami sulīgāku masu. Labi sasmalcināta sulīgā masa jāliek arī gar blīvo tranšeju sienām vai virszemes stirpu malās. Ja ārējās kārtās atstāj salmus, tad tie tur ātri sakarst un skābbarība bojājas.

Salmi, kur vien iespējams, iepriekš jāsaekšē, tad tie pilnīgāk uzsūc lieko sulu un arī paši labāk ieskābst.

Rezultāti ir vēl labāki, ja salmus vai citu sauso masu klāj nevis kārtām, bet to, pēc iespējas smalkāk saekšēti, vienmērīgi sajauc ar sulīgo masu, jo tad lielā sula tiek uzsūkta straujāk.

Skābējamai masai pievienojamo salmu daudzumu nosaka pēc zaļās masas un salmu mitruma. Skābējamai masai vidēji jāsaturs ne mazāk par 65 līdz 70 procentiem ūdens. Spēcīgi noblīvētā masas slānī tad vēl parādās mitrums. Sulas zudumi mūsu izmēģinājumos praktiski jau tika novērsti ar 10 procentu (pēc svara) sasmalcinātu salmu pievienošanu nenobriedušās kukurūzas skābējamai masai. Ja, skābējot kukurūzu atsevišķi, kopējā skābēšanas zudumi sasniedza 21,1 procentu no ieskābētās masas svara, tad kukurūzai ar 10 procentu salmu piedevu tie bija tikai

Apkarosim kartupeļu vēzi!

No visām slimībām, kas bojā kartupeļus, viskaitīgākā ir kartupeļu vēzis. Saimniecībās, kur šī slimība sastopama, kartupeļu raža ir par 50—60 procentiem zemāka, bet augsnes stipras inficēšanās gadījumā ražas nemaz nav. Atrasta šī slimība pagājušajā gadā Cēsu un Valmieras rajonos un šā gada augustā Siguldas rajona individuālajās saimniecībās. Kartupeļu vēzi ierosina sēnes *Sundrytrium endobioticum* sporas, kas spēj pārciest zemu temperatūru un sausumu, bet augsne saglabājas 15—20 gadu. Pat izejot cauri dzīvnieku kūņam un zarnu traktam, tās nezaudē dzīvotspēju un, nokļuvušas augsnē, var no jauna inficēt kartupeļus.

Kartupeļi no inficētiem zemes gabaliem uzglabāšanai nav derīgi. Visraksturīgākā vēža pazīme ir izaugumi uz bumbuļiem un stoloniem. Izaugumi sākumā ir baltā krāsā, vēlāk tie iegūst brūnu nokrāsu, kas pēc tam pāriet tumšbrūnā un melnā krāsā. Vēža izaugumi mēdz būt dažāda lieluma, nelidzeni, no zirņa lieluma līdz prāva bumbuļa lielumam. Izaugumi atgādina puķu kāpostu galviņu. Kartupeļu saknes vēzis nekad neskar. Kartupeļu vēzis izplatās ar inficētiem bumbuļiem un inficētu augsni, kas pielipusi pie bumbuļiem,

apaviem vai darba rīkiem. Bez tam kartupeļu vēzis var izplatīties ar sīpolaugiem, sakņaugiem un citu stādāmo materiālu, kas nācis no inficētā zemes gabala.

Inficēšanās draud arī tad, ja stādījumus mēslo ar kūtsmēsliem, kuri ņemti no saimniecībām, kur svaigā veidā tiek izbaroti kartupeļi, kas slimo ar kartupeļu vēzi. Lai novērstu slimības izplatīšanos, jāatklāj visi perēkļi. Tajā nolūkā visu kolhozu, padomju saimniecību un kolhoznieku piemājas zemes gabali, kurus izmanto kartupeļu audzēšanai, rūpīgi jāpārbauda. Kartupeļu vēzis vislabāk konstatējams kartupeļu novākšanas laikā, apskatot bumbuļus, stolonus, saknes kakliņus. Ja ir vismazākās aizdomas par kartupeļu vēzi, jāziņo tuvākajam agronomam vai augu karantēnas inspekcijai Rīgā, Komunāru bulvārī 6, telefons 25921. Laikus atklājot un iznīcinot kartupeļu vēža perēkļus, kā arī pārejot uz vēžizturīgām kartupeļu šķirnēm, likvidēsim šīs bīstamās kartupeļu slimības draudus. Ar kartupeļu vēzi slimos kartupeļus nav ieteicams lietot uzturam.

Kartupeļu vēzis ir grūti likvidējama slimība. Galvenie tās apkarošanas paņēmieni ir agrotehniskie un ķīmiskie pasākumi. Atrodot kartupeļu vēzi, jāpārkāp, lai tas tālāk neizplatītos. Cilvēkiem, kas atradušies uz inficētā zemes gabala, pēc darba beigšanas rūpīgi jānotīra pie darba rīkiem un apaviem pielipusi zeme. Darba rīki dezinficējami ar 10 procentīgu formalīna šķīdumu vai petroleju. Inficētais zemes gabals jānorobežo. Dzīvnieki saimniecībā jāēdina ar vārtiem kartupeļiem. Stādīšanai nevar lietot bumbuļus, kas ņemti no inficētā zemes gabala. Ķīmiskos pasākumus veic ar rokām, ar inžektoriem ievadot augsnē hlorpikrīnu. Agrotehniskajos pasākumos ietilpst augu seka un vēža izturīgu kartupeļu šķirņu ieviešana saimniecībās. Vēža izturīgas kartupeļu šķirnes ir Forans, Priekuļu visagrie, Eksports, Laimdota, Mitelfri, Frīnūdels, Oktjabrjonok un citi. Vēža neizturīgās šķirnes ir Silezija, Voltmans, Rožu un citi. Vēža izturīgo kartupeļu šķirņu ieviešana ir svarīgākais līdzeklis šīs slimības apkarošanai.

Pilsoni, rūpīgi apskatiet kartupeļu stādījumus bumbuļu rakšanas laikā. Atklājot kartupeļu vēzi, neļaujiet tam izplatīties tālāk!

V. ULŪKA,

Jēkabpils starprajonu augu karantēnas agronome

MUMS ATBILD

Pilnveidojam lopkopju audzināšanu

«Padomju Daugavas» 26. numurā ievadrakstā «Pastiprināt politisko darbu ar lopkopjiem» bija runa par trūkumiem šajā partijas darba nozarē Viesītes kolhozā. Partijas pirmorganizācija patlaban pievērš lielu uzmanību, lai lopkopjus audzinātu augstas pienākuma apziņas garā. Reizi mēnesī lopkopji sanāk uz sapulcēm. Tajās lasa speciālās un politiskās rakstura lekcijas. Lektori komplektējas no kolhoza speciālistu un vietējās vidusskolas pedagogu vidus.

Mēs regulāri rezumējam lopkopju savstarpējās sociālistiskās sacensības rādītājus. Labākie lopkopji, kas ieguvuši augstākos piena izslaukumus, saņem naudas prēmijas. Lopkopju darba rezultātus diendienā atspoguļojam fermu rādītāju plāksnēs.

I. MEŠKOVS,

Viesītes kolhoza partijas
pirmorganizācijas sekretārs

13,7 procenti. Pienākības salmu-kukurūzas skābbarībā bija apmēram 1,5 reizes vairāk, mazāk bija brīvās etiķskābes. Izēdinot šādu skābbarību, palielinājās piena izslaukums.

Profesors Zubriļins norāda: ar teļiem izdarītie izmēģinājumi liecina, ka, pievienojot 10 procentus salmu no ieskābētās zaļās masas svara, skābbarības barības vērtība palielinās par 21 procentu, bet, pievienojot 20 procentus salmu — par 42 procentiem.

Lielas salmu piedevas apgrūtina masas noblīvēšanu. Par maksimālo pārāk sulīgai zaļajai masai pievienojamo salmu daudzumu būtu jāuzskata 25 procenti salmu no zaļās masas svara jeb pēc tilpuma attiecībām: 1 vezumu salmu uz 1 vezumu zaļās masas.

Lopbarības ķīmiskā konservēšana

Daudzās saimniecībās ir zināmi «aizspriedumi» pret kartupeļu lakstu izmantošanu. Kartupeļu laksti, kā zināms, ir grūti skābstošs materiāls. Tomēr, ja izmanto zinātnes atziņas un lieto pareizo skābēšanas tehnoloģiju, tad var uzskatīt, ka nav tādas kultūras, no kuras nevarētu iegūt skābbarību. Visvienkāršākais veids, kā ieskābēt kartupeļu lakstus, ir tos skābēt kopā ar viegli skābstošiem augiem. Mūsu izmēģinājumos kartupeļu laksti tika skābēti kopā ar nenobriedušās kukurūzas masu, pēdējo ņemot 75 procentus, bet kartupeļu

lakstus — 25 procentus no kopējā svara. Iegūtā skābbarība gan saturēja nedaudz sviestskābes, taču govis to ēda ļoti labi.

Kartupeļu lakstus tirā veidā var ieskābēt, tiem pievienojot ķīmikālijas, kas vai nu strauji paskābina vidi, tādējādi padarot neiespējamu kaitīgo sīkbūtnu darbību, vai arī tās iznīcina tieši.

Lopbarību ķīmiski konservē ne tikai, lai sagatavotu skābbarību no grūti skābējamiem augiem, bet arī, ja reizē skābē nelielus masas daudzumus, ja barību skābē grūti noblīvējamās tvertnēs (torpos, bedrēs), kā arī lai samazinātu skābēšanas zudumus gar tvertnu un virszemes stirpu malām.

Līdz šim visplašāk ķīmiskai konservēšanai izmantoja minerālskābes — tehnisko sērskābi, sālsskābi, kā arī šo skābju vai skābju un sāļu maisījumus. Vispirms pagatavo tā saucamo darba šķīdumus, ar kuriem vienmērīgi aplaista konservējamo masu ik pēc 20 līdz 30 centimetru bieza slāņa uzkrāšanās.

Sērskābes un sālsskābes darba šķīduma gatavošanai ir dažādas receptes: 1) 21 litrs ūdens, 1 litrs sērskābes un 1 litrs sālsskābes; 2) 45 litri ūdens, 10 litri sālsskābes un 1,4 kilogrami glaubersāls. Gatavos darba šķīdumus pievieno uz 1 tonnu zaļās masas: vieglāk skābējamiem augiem 40 līdz 50 litru, ābolīnam un kartupeļu lakstiem 60 līdz 80 litru, lucernai 80 līdz 100 litru. Malu un virsējo slāņu konservēšanai ņem par 20 līdz 30 procentiem vairāk.

Saldus un citos rajonos pēdējos gados skābēšanai visai plaši lieto 40 procentīgā formalīna vai formalīna un 25 procentīgā ožamā spirta šķīdumus. Uz 10 tonnām skābējamās masas, piemēram, ņem 300 līdz 400 litru ūdens, kurā izšķīdināti 0,5 litri formalīna un 0,5 litri ožamā spirta. Ja ožamā spirta un amonjākūdens nav, formalīnu var lietot arī vienu pašu. Turpretī amonjākūdeni vienu pašu pievienot skābējamai masai nedrīkst. Nepareizi dara arī tās saimniecības, kas, skābējot pakšaugus vai citus ar proteīnu bagātus un visai grūti skābstošus augus, tiem vēl pievieno karbamīdu. To ļoti izdevīgi likt klāt, skābējot kukurūzu vai cukurbietes, kas viegli ieskābst un ir bagātas ar ogļhidrātiem, bet satur maz olbaltuma. Ar šķīdumu masu vienmērīgi aplaista no virsas šļūtenes, uzliekot tai sietu, no miglotāja vai pat no parastās lejkannas. Lietojot skābju šķīdumus, lejkannas izkrāso ar asfaltlaku un apmaina metāla detaļas, jo tās saed skābes. Šķīdumu izlaistīšanu ērti automatizēt, uzstādot uz blīvētāja traktora jumta cisternu. No cisternas pa caurulēm šķīdums noplūst aiz traktora pēstiprinātā horizontālā caurulē, kurā ir cauruļmiņi šķīduma izplūšanai.

J. PINKULIS,

Latvijas lopkopības un veterinārijas zinātniskās pētniecības institūta vecākais zinātniskais līdzstrādnieks, lauksaimniecības zinātņu kandidāts

Nokārtojamās problēmas

Sunākstes ciema teritorijā strādā daudz kalpotāju, kuru darbs nav saistīts ar lauksaimniecisko ražošanu. Tie ir medicīniskie darbinieki, skolotāji. Viņiem nav savas personiskās saimniecības, mājlupu. Vienīgais ienākumu avots ir mēnešalga. Kur iegādāties nepieciešamos pārtikas produktus, vienīgā vieta ciema centrā ir Jēkabpils patērētāju biedrības veikals, kuru vada b. Zdanovska. Jau sen novērojams, ka šajā veikalā, izņemot rupjmaizi un zivju konservus, citu ko uzturam reti var iegādāties. Sviests un gaļas izstrādājumi parādās, kā mēdz teikt, «uz augstiem svētkiem». Komisijas tirdzniecība ar lopkopības produktiem, kas citur tiek praktizēta, šajā veikalā nav izvēsta. Vispār arvien biežāk dzirdami pircēju spriedumi, kas liecina par veikala vadītājas vājo aktivitāti un iniciatīvas trūkumu preču apgādē. Ko veikalam biedrības bāze pati piegādā, ar to vadītāja samierinās, nerēķinoties ar pircēju prasībām. Tāda parādība nekavējoties novēršama. Jēkabpils patērētāju biedrībai ir pa spēkam apgādāt ar pārtikas produktiem arī

Sunākstes ciema abus veikalus, un tas ir jādara, jo bieži vien šā ciema iestāžu kalpotāji ir spiesti domāt par darba vietas maiņu tikai tāpēc, ka šeit nav iespējams iegādāties pašus nepieciešamākos uztura līdzekļus.

Arī Sunākstes astoņgadīgajai skolai turpmāk derētu iekārtot nelielu saimniecību, kas pati spētu saražot skolas kopgaldam nepieciešamos lopkopības produktus, lai katrs audzēklis un skolotājs par nelielu atlīdzību varētu ik dienas iebaudīt siltas pusdienas. To praktizē lielais vairums republikas skolu, un tas nav grūti noorganizējams arī Sunākstē. Līdzšinējā prakse, kad kopgalds tiek organizēts no audzēkņu piegādātiem produktiem, ir kritizējama kā ne higieniskā, tā no sanitārā viedokļa. Bieži vien audzēkņu vecākiem, kas netur mājlopus, nav šos produktus kur ņemt.

Nedomāju, ka šārtie jautājumi spēs sagādāt lielas grūtības rakstā minēto organizāciju un iestāžu vadītājiem, bet tie ir tūlīt pat nokārtojami.

V. KĻAVIŅŠ,

LKP Jēkabpils RK instruktors

J. Raiņa piemiņai veltīts koncerts—mīkla

Līvānu I. vidusskolā 15. septembrī notika J. Raiņa atceres vakars. Par Raiņa bērību un jaunību interesanti stāstīja 10. klases skolnieks J. Matisāns. Ar atmiņām par Latgali iepazīstināja R. Kalniete. Par tematu «Rainis students un trimdnieks» stāstīja J. Staris, par dzejnieka dzīves pēdējo posmu — L. Abrašova. Stāstījums skolēni ilustrēja ar Raiņa dzejām. Lielu interesi izraisīja koncerts — mīkla. Uz skatuves uzņāca tēli no J. Raiņa darbiem un norunāja tēliem atbilstošus citātus. Skaisti tēpušies bija Indulis, Laimdota un daudzi citi. Katra sola rinda kolektīvi rakstīja atbildes — kāds tēls, no kāda darba. La-

bākās atbildes bija J. Pabērzes, J. Stara un R. Grāveres rindām. Skolēni jau iepriekš zināja par neparasto koncertu, tāpēc bibliotēkās rosiģi lasīja Raiņa darbus. Labi nodereja skolas un bērnu bibliotēkas izgatavotā izstāde un plakāti.

A. SILIŅA

Turpinās parakstīšanās

uz LAIKRAKSTU

„PADOMJU DAUGAVA”

ceturtajam ceturksnim. Parakstīšanos pieņem līdz 27. septembrim.

ERIKS TAUNS

Diploms ar izcilību

STASTS

(2. turpinājums)

Divi vai trīs ar apbrīnojamu precizitāti, tikai citiem vārdiem atkārtoti, ko nupat teikusi direktore. Tad pieceļas padzīvojis virs asu skatu un sirmot sākušiem deniņiem — Kvēps, skolas partijas pirmorganizācijas sekretārs — to Konrāds uzzina vēlāk.

— Es nepiekrītu iepriekšējo runātāju domām, — viņš mierīgi iesāk. Runā ilgi un pārliecinoši.

Tad pieceļas vēl kāds.

— Es nedomāju, ka skolotāju Kalvi vajadzētu tiesāt tik bargi, — viņš saka. — Šī ir pirmā skola, kur viņš strādā, pirmā klase, kuru audzina. Kādreiz mēs visi esam vēruši skolas durvis pirmoreiz kā skolotāji. Grūti sākt, ja pirmajās dienās nejut draudzīgu kolektīva plecu, ja neviens nepalīdz neveiksmēs, bet skatās un gaida, ko tu, iesācējs, neizdarīsi pareizi, tā, kā to prasa pavēle... Viņu atbalsta vēl daži, bet direktore krata galvu. Nē, nē, viņai lai nestāsta. Par maz atbildības sajūtas Kalvim.

Sēde beidzas, skolotāji steidz izklist.

Turpat pie galdi direktore līdzpaņemtajā pavēļu grāmatā raksta pavēli par rājienu, un Konrādam

jāgaida, līdz varēs to parakstīt.

Rīt dien pie ziņojumu dēļa sekretāre piespaužis izrakstu. Nāks visi un lasīs. Konrāds noskurinās — it kā nupat kāds šo lapiņu viņam uz muguras piespaužis...

Viņš paraksta neizlasījis un paliek viens. Seja tvīkst, it kā tikko ienācis no āra, kur visu dienu vējš kukurūzas laukā to durstīja. Konrāds pielet pie loga un atver to — smaciģi. Tālumā ducina traktors. Tumsa uzkrītusi zemei kā milzīga sega. Vietām tai izplīst staraini caurumi — pa ceļu brauc mašīnas. Tālu, Kas zin, kur kurai ceļa mērķis...

Rītausmā viņš aizies. Līdz ar bēgošo tumsu. Nokratīs no pleciem agrā rīta drēģnumu un iekāps autobusā. Dziļi čemodānā noslēps savu diplomu...

Aiz muguras noklaudz durvis. Kāds ienācis un miņājas.

— Vai te kāds ir?

Tas nu arī jociģis. Ienācis gaišā istabā un vēl prasa. Konrāds apsviežas. Spieķis rokā, bāla, kalsena seja un tumšas brilles uz acīm.

— Vai te kāds ir? — viņš atkārtoti, un Konrāds atskārst, ka ne velti ienācējam spieķis rokā un tumšas brilles uz acīm.

SPORTS

Uzvar kolhoza „Selga” fizikultūrieši

16. septembrī Klintaines ciemā notika sporta svētki. Skolas sporta laukumā jau laikus bija ieradušies kolhoza «Selga», Pļaviņu ķīmiskās mežsaimniecības un Pļaviņu padomju saimniecības fizikultūras kolektīvi.

Tā kā skrējējs bija salijis, tad 100 m distance bija jāsašina, 80 m skrējienā ārpus konkurences labāko rezultātu uzrādīja «Selgas» sportists Ivars Zvirgzdiņš (10,5 sek.). Ieskautes vērtējumā pirmais bija Imants Stovs (Pļaviņu ķīmiskā mežsaimniecība). Viņa laiks 10,9 sek. Otrs finišēja Arons Zamuels (Pļaviņu ķīmiskā mežsaimniecība), trešais — Viktors Deliks. Lielāko augstumu — 1,55 m pārvāra I. Zvirgzdiņš, Kārlis Zvirbulis («Selga») ar rezultātu 1,50 m ierindojās otrajā vietā, trešais — Ilgonis Kaufmanis («Selga») — 1,40 m.

Arī tāllēkšanā labāko rezultātu sasniegja I. Zvirgzdiņš — 5,05 m. Otrs — V. Demjanovs (Pļaviņu ķīmiskā mežsaimniecība) — 4,80 m, trešais — A. Ziemeļis. Granātu vistālāk aizmeta Pļaviņu ķīmiskās mežsaimniecības fizikultūrieši II — mārš Šķerbergs (57,98 m), III — Jānis Meroža no «Selgas» (52,02 m), IV — V. Demjanovs. Labāko rezultātu lodes grūšanā uzrādīja «Selgas» pārstāvis J. Meroža (11,34 m), II — P. Kalniņš. III — I. Zvirgzdiņš. Diska mešanā par uzvarētāju kļuva Pēteris Kalniņš no Pļaviņu ķīmiskās mežsaimniecības (28,90 m), II vietā — V. Deliks (28,82 m), III — J. Krasts (28,75 m). Arī šķēpu vistālāk aizlidināja P. Kalniņš (38,64 m). Otrs — J. Krasts, III — I. Šķerbergs.

Ļoti sīvas cīņas izraisījās volejbolā starp visu triju kolektīvu komandām. Pirmos divus setus Pļaviņu padomju saimniecības un «Selgas» volejbolistu spēlē pārkā bija kolhoznieki, taču pārejos trīs uzvarēja padomju saimniecības pušī. Arī kopvērtējumā I. vietu izcīnīja Pļaviņu padomju saimniecības volejbolisti, saņemot atzinības rakstu un vimpeļi. Visu disciplīnu kopvērtējumā sporta svētkos uzvaru izcīnīja kolhoza «Selga» fizikultūrieši.

V. LIEPIŅŠ, sacensību galvenais tiesnesis

— Jā. Ko jūs vēlaties?

— Nē. Neko sevišķu. Tikko pārbaucu un gribēju uzzināt, kā iet te pa skolu... Bet jūs no jaunajiem — sveša balss. Labvakar, iepazīsimies. Krūklis — vēsturnieks, — drošu soli viņš iet apkārt galdam — acimredzot, ne pirmo reizi te staigā. Kalvis paspē soli pretim un satver viņa roku.

— Roka jums spēcīga, — Krūklis saka. — Tas labi. Mums te vajag spēcīgu roku un jaunu siržu.

Konrāds klusē.

— Bet no runīgajiem gan laikam neesat? Varbūt es jūs samulsināju? Aklais ar spieķi un skolotāju istaba. Kaut kā nesader kopā, vai nē? — Apvaldītā sēdju stīga iedrebas viņa balsī. — Es te tiešām strādāju. Strādāju — viņš atkārtoti un nopūšas.

— Sēdiet, — Konrāds pabīda krēslu.

— Nē. Sēdēju braucot. Izkāpu no autobusa, izdzirdu liepu kluso čaboņu, sataustīju zem kājām pazīstamā ceļa oļus un ienācu. Ko man te vajag — jūs jautājat. Ir jau taisnība — neko. Tagad vairs neko. Skolas zvans man vairs neskanēs. Es iešu.

— Bet...?

— Uz kurieni? Uz mājām, draugs, uz mājām. Es taču tepat dzīvoju.

— Varbūt jūs pavadīt? — Konrāds vēl vienmēr nesaprot, kā neredzīgais cilvēks viens aizies.

— Nav vajadzīgs. Es te ilgus

gadus staigāju. Nav tālu. Bet, ja vakars brīvs, lūdzu, reizēm cilvēkam negribas būt vienam.

Viņi iet pa taciņu gar upmalu. — Jūs tomēr runājat. Stāstiet par sevi, par skolu, kā jums te patīk. Es nemilu klusēt. Klusējot liekas, ka dzīve tevi atstājusi malā, sevišķi man, jo to, ko citi redz, es varu tikai saklausīt.

Vējš aizdzinis mākoņus pamalē un pats iemeties nosnausties šosejas klāvu lapotnē. Zvaigznes sūta aukstumu zemei. Tas spiežas cauri apģērbam un sīkām skudriņām tekā pa muguru, krūtīm, rokām, tausta karstās asinis dzīslās. Konrāds sajūt, ka sēdes laikā bijis uztraucies, nobijies, apkaunošs un tagad, atslābstot nervu sašprindzinājumam, jūt bailes no šīs nakts, kas jāpavada vienam savā istabā, smagās domas un čemodānā liekamās mantas cilājot.

Pēkšņi viņš sāk runāt, saraustīti, jucekļīgi. Izstāsta savu pirmo stundu, pārlec uz skajajiem vārdiem institūta izlaidumā, kolhozu, braucienu uz slimnīcu, sēdi. — Rīt es aizbraukšu, — viņš nobeidz stingri, neapstrīdami. Gluži nemanot viņi apstājušies.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālruni: redaktores — 2342, redaktores vietnieci — sekretārei — 2262, redaktores vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 212.
«Падомью Даугава» — газета ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориального производственного колхозно-совхозного управления.

Mākslinieka Indriķa Zeberiņa izstāde

Mākslinieks Indriķis Zeberiņš jau 60 gadus ar lieliem panākumiem darbojas kā gleznotājs un grafiķis. Atzīmējot mākslinieka 80. dzimšanas dienu, Rīgā atklāta viņa darbu izstāde, ko mūsu republikas gaispilsētas iedzīvotāji plaši apmeklē. Izstādīts ap 100 viņa darbu — gleznas, zīmējumi, grāmatu ilustrācijas. Attēlā: mākslinieks I. Zeberiņš (pa kreisi) redzams sarunā ar izstādes apmeklētājiem.

J. POIŠA foto (LTA)

Ateistu kluba sarīkojumi

Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības rajona nodaļa un ateistu klubs rīko tematiskus vakarus, kuros piedalīsies politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības biedri bb. ZVEJSALNIEKS un BUŠMANIS.

20. septembrī plkst. 20.00 Oškalna kultūras namā,

Jēkabpils III vidusskolā 21. septembrī plkst. 12.00,

Atašienes vidusskolā 21. septembrī plkst. 14.00,

Atašienes tautas namā 21. septembrī plkst. 17.00,

Līvānu kultūras namā 21. septembrī plkst. 20.00,

Gostiņu astoņgadīgajā skolā 21. septembrī plkst. 15.00,

Neretas vidusskolā 22. septembrī plkst. 10.00,

Zasas vidusskolā 22. septembrī plkst. 14.00.

23. septembrī b. Zvejsalnieks piedalīsies mirušo piemiņas dienā Līvānu kapos.

21. septembrī plkst. 10.00 Oškalna kultūras namā lekcija — konsultācija rajona lektoriem — ateistiem.

Pašā upmalā vecu koku pavēnī stāv māja. Mazā veranda vinstīgām apaugusi.

Te, — saka Krūklis. — Ienāciet.

Un Konrāds seko, kaunēdamies par savu atklātību. Neliela istaba, gulta, galds, pāris krēslu, moderns radio uztvērējs un grāmatas. Gar sienām, uz galdi, pie gultas. Mazas, brošētas, lielas, dārgos sējmos, zeltītiem uzrakstiem. Konrāds paņem vienu — angļiski.

(Turpinājums sekos.)

Redaktore B. IKLAVA

Jaungulbenes lauksaimniecības mehanizācijas skola Nr. 1 uzņem jaunus audzēkņus traktoristu-mašīnistu un elektromontieru apmācībai. Mācību ilgums 1 gads.

Pieņem audzēkņus ar vismaz 6 klašu izglītību un padomju saimniecību vai «Lauktehnikas» nodaļu komandējumiem.

Mācību sākums 1. novembrī. Dokumenti iesūtāmi nekavējoties. Tuvākas ziņas pa telefonu Jaungulbene 6 vai 46.